

Suhdanne- näkymät

MAALISKUU 2019

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
Kansainvälinen talous	4
Ulkomaankauppa	6
Yksityiset kulutusmenot	8
Investoinnit.....	10
Tuotanto	12
Teollisuustuotanto	14
Työllisyys.....	16
Hinnat ja kustannukset.....	18
Julkinen talous.....	20
Yhteenveto talousennusteista	22

Ennusteryhmä

Markku Lehmus, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Hannu Kaseva, tutkija

SUHDANNENÄKYMÄT MAALISKUUSSA

Kansainvälinen kehitys heikentynyt

Suomi puski vastavirtaan viime vuoden lopussa

Työllisyysaste nousi edelleen...

... mutta työvoiman määrä kääntyi laskuun

VIENTIMARKKINOILLA HIDASTUVAA KASVUA

Euroalueen viimeisimmät luottamusindikaattorit ovat heikkoja. Saksan Ifo-indeksissä käyrät ovat alaspäin teollisuudessa, palveluissa, rakentamisessa ja kaupassa. Ranskassa näin ei kuitenkaan ole tapahtunut – rakentamisessa ja työllistämisessä yritysten odotukset ovat jopa vahvistuneet. Myös kuluttajien luottamus parani helmikuussa.

Suomen vientimarkkinoiden bkt-kasvunäkymät heikkenivät kuitenkin edelleen joulukuussa vientiosuuksilla painotetun OECD:n CLI-indikaattorin mukaan. Indikaattorin heikkenemismuutos on kuitenkin hieman hidastunut.

Suomen vientiosuuksilla (80 % Suomen tavaraviennistä) painotetun teollisuustuotannon kasvu on hidastunut maailmalla selvästi. Marraskuu oli erityisen heikko kuukausi, kun kasvua kertyi vain 1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Tämä oli heikoin kuukausi sitten kesäkuun 2016.

Yksi kuukausi ennen Britannian EU-eroa tuleva brexit on edelleen epäselvä.

SUOMEN TALOUSKEHITYS OLI VAHVAA VIIME VUODEN LOPUSSA

Tuotannon suhdannekuvaajan perusteella Suomen kansantalous oli hyvässä vedossa viime vuoden lopulla. Työpäiväkorjattu kuvaaja nousi 2,8 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettu kuvaaja 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Jalostuksessa nousua kertyi vuoden takaisesta loka-joulukuussa 3,1 prosenttia, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisinä kuukausina. Palvelualoilla kasvua oli 2,7 prosenttia. Palvelualojen kehitys vahvistui vuoden lopussa.

Suhdannekuvaajan perusteella bkt kasvoi viime vuonna 2,4 prosenttia edellisvuodesta.

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä kasvoi loka-joulukuussa 2,9 prosenttia vuoden takaisesta. Tämä oli hieman hitaampaa vauhtia kuin parina edeltäneenä kolmen kuukauden ajanjaksona. Myös kausitasoitettujen tuotannon määrän kasvu edeltävästä kolmen kuukauden ajanjaksosta hidastui. Tämä johtui teknisesti siitä, että syyskuun vahva lukema siirtyi vertailukuukausiin.

TAVARAVIENNIN MÄÄRÄ KASVUSSA

Tavaraviennin määrä oli kuukausidatasta laskettuna loka-joulukuussa 1,9 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Kausitasoitettuna kasvua kertyi 2,5 prosenttia edeltäneestä kolmen kuukauden ajankohdasta.

TYÖLLISYYS PARANI EDELLEEN

Työllisyysasteen trendi nousi tammikuussa 72,6 prosenttiin ja työttömyyteen trendi aleni 6,4 prosenttiin. Työllisten määrä oli marras-joulukuussa 2,1 prosenttia viime vuotta korkeampi. Huolestuttavaa kuitenkin on se, että työvoiman määrä kääntyi 0,1 prosentin laskuun. Näin oli edellisen kerran kaksi vuotta sitten. Lisäksi työministeriön datasta laskettuna työttömien trendin aleneminen pysähtyi.

POLIITTISIA JA TALOUDELLISIA RISKEJÄ...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. Italian sisäpolitiikka, Yhdysvaltain kauppaja finanssipolitiikka, pankkijärjestelmä osassa euroaluetta, brexit, Kiinan talouskunto ja -kehitys sekä velkaantuminen laajemminkin erityisesti kehittyvillä markkinoilla. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut kuplia varallisuusarvoihin maailmantaloudessa. Pörssikurssit tekivät syksyn aikana alaspäin korjausliikkeitä, joista on nyt kuitenkin pitkälti toivuttu. Geopoliittinen tilanne on viime vuosina kiristynyt eri puolilla maailmaa.

Yhteenveto

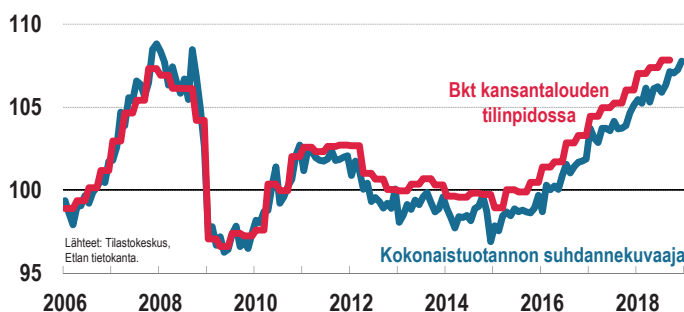
Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	Kes	Hei	Elo	2018 Syy	Lok	Mar	Jou	2019 Tam
Kuluttajahinnat 1)	1,2	1,4	1,3	1,3	1,5	1,3	1,2	1,1
Suhdannekuvaaja 1) 2)	2,5	1,5	2,4	3,4	3,1	2,6	2,7	..
3 kk euribor-korko	-0,322	-0,321	-0,319	-0,319	-0,318	-0,316	-0,312	-0,308
Työttömyysasteen trendi	7,4	7,3	7,2	7,1	6,9	6,7	6,6	6,4
Työllisyysasteen trendi	71,7	71,8	71,8	71,9	72,0	72,3	72,5	72,6

¹⁾ = Vuosuutos, % ²⁾ = Kokonaistuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu.

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind 2010=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.

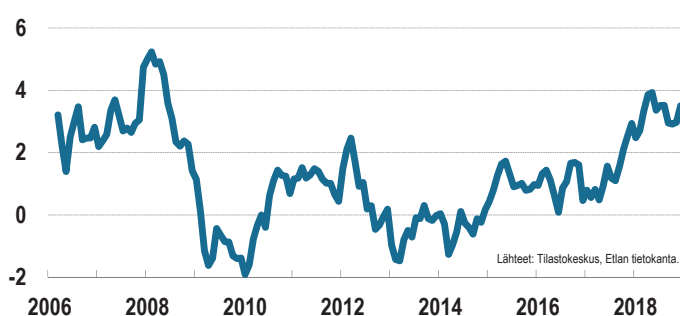
Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 2/2018		Korjaustarve	
	2018	2019	2018	2019
Bkt	2,8	2,2	↓	↓
Tuonti	1,7	2,0	↑	
Vienti	2,3	3,6	↑	↓
Investoinnit	3,9	1,5	↓	
Kulutus	1,6	1,6	↓	↓
Teollisuustuotanto	4,0	3,3		
Työttömyysaste	7,7	7,4	↓	↓
Inflaatio, %	1,1	1,4		
Euribor 3 kk, %	-0,3	0,0		

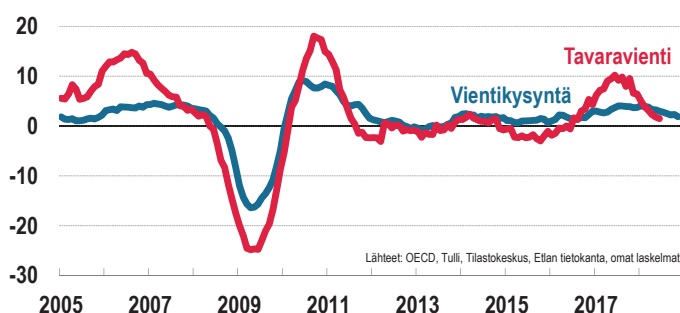
Lähde: Suhdanne 2018:2.

Kuluttajahinnoilla deflatoitu reaalin palkkasumma

(3 kk lka vuosimuutos, %)

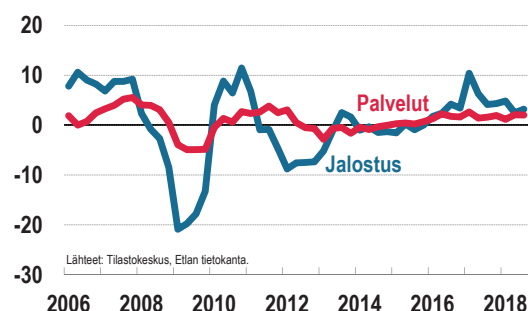

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (%)

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuuskilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.
Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk:n lka (keskistetty).

Arvonlisäyksen muutos edellisestä vuodesta (%)

TULLIEN KOROTUKSET SIIRTYVÄT – YHDYSVALTOJEN JA...

Teollisuustuotanto ja hinnat (%-muutokset)

	2018		2019		3 kk ³⁾	Kum ²⁾ 17/18 ⁴⁾	2017	Ennuste 2/2018	
	Mar	Jou	Tam	Hel				2018	2019
Teollisuustuotanto									
G7 ¹⁾ : kk/kk, vuositasolla	0,8				0,3	2,3	2,9	2,5	1,8
EU-28	-2,0	-2,5			-0,9	1,4	3,2	2,0	1,7
Euroalue	-3,2	-3,9			-1,4	1,0	3,0	2,0	1,7
Suomen 12 vientimaata ¹⁾ , %	-				0,3	1,9	3,5	2,6	1,8
Kuluttajahinnat									
EU-15 ²⁾	1,9	1,5	1,3		-0,3	1,7	1,9	1,6	1,9
Euroalue, harmonisoitu	1,9	1,5	1,4		-0,6	1,8	1,5	1,6	1,8
Suomen 14 vientimaata ²⁾	2,0	1,7			0,1	1,8	2,0	1,9	1,9
Raaka-aineiden hinnat									
Muu kuin energia,									
HWWA-ind., %	-3,3	-5,9	-8,5		-1,8	1,8	11,2	6,1	1,2
Raakaöljy, USD/tyynyri, taso	65,9	57,9	60,2		-21,1	71,5	54,8	72,8	75,0

¹⁾ Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo.

²⁾ Laskettu kansallisista indekseistä.

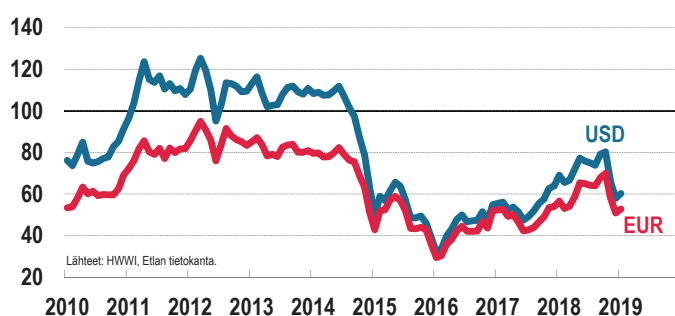
³⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta.

⁴⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2018 ja HWWA-indeksin osalta muutosta v. 2018.

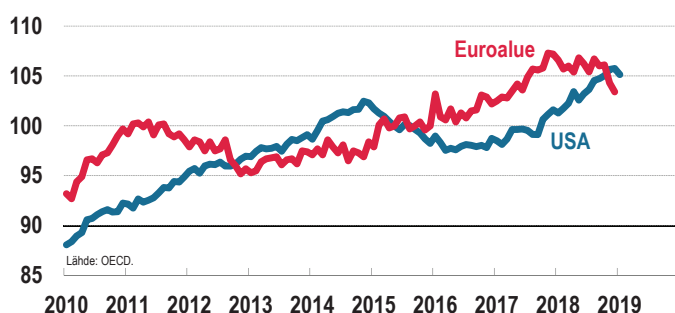
* Ennakkotieto/arvio.

Lähde: Tilastokeskus, OECD, Bloomberg.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta (USD/barreli, Brent)

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Maaliskuun 29. päivä lähestyy – Mayn sopimuksesta äänestetään taas 12.3.

Euron dollarikurssi noin 1,14 tasolla

Ruotsin kruunu heikentynyt, eurolla saa nyt 10,6 kruunua

Italian 10 vuoden valtionlainakorko vaihteli 2,6:n ja 3,0:n välillä helmikuussa

KAUPPASODAN KIIHTYMINEN YHDYSVALTOJEN JA KIINAN VÄLILLÄ LYKKÄÄNTYI

Kauppasodan eskaloituminen Yhdysvaltojen ja Kiinan välillä vähintäänkin lykkyäntyi, kun presidentti Trump ilmoitti neuvottelujen jatkuvan ohi aiemmin asetetun aikarajan. Presidentti Trump oli uhannut nostaa 200 miljardin dollarin arvoisen Kiina-tuonnin tulleja 10 prosentista 25 prosenttiin maaliskuun ensimmäisestä päivästä alkaen. Trump ei silti kertonut tarkempaa tietoa neuvottelujen uudesta aikarajasta. Yhteensä Yhdysvallat on nyt asettanut tulleja kiinalaistuotteille, joiden tuonnin arvo on 250 miljardia dollaria. Kiina taas on asettanut vastatulleja 110 miljardin arvoiselle tuonnille Yhdysvalloista.

ÖLJYN HINTA NOUSI HIEMAN HELMIKUUSSA

Öljyn hinta kohosi hieman helmikuun aikana. Öljyn Brent-laadun hinta oli kuun alussa noin 62 dollaria, kun se tällä hetkellä on noin 65 dollaria. Tärkein syy öljyn hinnan nousuun on ollut tilanteen vakautuminen rahoitusmarkkinoilla viime vuoden lopun turbulenssin jälkeen ja Kiinan kasvunäkymien lievä koheneminen maan hallituksen ja keskuspankin finanssi- ja rahapoliittisen elvytyksen ansiosta. Öljyn hinnan nousupaineita kuitenkin patoaa

...KIINAN VÄLISET KAUPPANEUVOTTELUT JATKUVAT

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	Syy	Lok	2018			2019			3 kk	2018	2019*
			Mar	Jou	Tam	Hel	Viim.	ka	ka		
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %											
Euribor	-0,32	-0,32	-0,32	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,32	-0,31	
USA, Libor	2,35	2,46	2,65	2,79	2,77	2,69	2,65	2,75	2,31	2,70	
Japani, 3 kk	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	
Iso-Britannia	0,80	0,81	0,88	0,90	0,92	0,88	0,86	0,90	0,72	0,88	
Ruotsi, Stibor	-0,39	-0,48	-0,44	-0,25	-0,09	-0,07	-0,07	-0,14	-0,50	-0,08	
Memo: Euribor, 12kk	-0,17	-0,15	-0,15	-0,13	-0,12	-0,11	-0,11	-0,12	-0,17	-0,11	
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %											
USA	3,0	3,2	3,1	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,9	2,7	
Saksa	0,4	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,5	0,1	
Ranska	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,6	0,8	0,6	
Italia	2,9	3,5	3,4	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,6	2,8	
Espanja	1,5	1,6	1,6	1,4	1,4	1,2	1,2	1,3	1,4	1,2	
Belgia	0,8	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7	0,8	0,7	
Kreikka	4,2	4,4	4,4	4,3	4,2	3,9	3,8	4,1	4,2	3,9	
Portugali	1,9	2,0	1,9	1,7	1,7	1,6	1,5	1,7	1,8	1,6	
Irlanti	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	1,0	0,9	
Suomi	0,6	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4	

* Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi.

	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	Viim.	%, 3 kk	%, 12 kk	%, v. alusta*
Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (ind., 2008/12=100)										
Eurobloc 300	166,1	158,9	155,6	148,8	150,9	156,8	159,9	0,7	-6,8	5,9
SP 500, USA	330,7	317,7	309,8	292,4	297,0	313,1	319,0	1,1	1,4	7,4
Nikkei 300, Japani	205,9	201,7	195,2	186,6	184,2	189,4	193,1	-3,0	-8,0	4,9
Hex, yleisindeksi	188,7	177,0	172,0	166,0	173,1	179,4	179,6	4,3	-1,9	3,7

* Vertailulukuna tammikuun keskiarvo.

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10v.		Euron val.kurssit paik. valuutoissa					
	Libor	Euribor	USA	Saksa	USD	JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2017	1,26	-0,33	2,33	0,37	1,13	126,65	7,63	0,88	9,64	65,89
2019/2*	2,69	-0,31	2,67	0,12	1,13	125,14	7,75	0,88	10,27	76,31
2018e	2,29	-0,31	1,19	130,9	7,78	0,88	10,23	72,69
2019e	3,02	-0,01	1,16	130,2	7,85	0,90	10,31	73,39

* Kiinan renminbin, Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan kohdalla tässä tammikuun arvo.

yhä kasvava Yhdysvaltojen tuotanto: näillä näkymin Yhdysvallat tekee tänä vuonna kolmannen peräkkäisen öljyn tuotantoennätyksensä. Samalla Yhdysvalloista on arvioiden mukaan tulossa öljyn ja öljytuotteiden nettoviejä ensi vuonna. Niinpä OPEC-maiden on entistä vaikeampi ohjata öljyn hintaa tuotantoleikkauksilla.

EUROALUEEN INFLAATIO HIDASTUI TAMMIKUUSSA 1,4 PROSENTTIIN

Euroalueen inflaatio oli tammikuussa 1,4 prosenttia, kun se vielä joulukuussa oli 1,5 prosenttia. EU-maiden inflaatio oli puolestaan tam-

mikuussa 1,5 prosenttia, nousua siinäkin 0,1 prosenttiyksikköä joulukuun lukemasta. EU-maista matalin inflaatio tammikuussa oli Kreikassa, 0,5 prosenttia. Korkein inflaatio oli puolestaan Romaniassa, 3,2 prosenttia. Suurista talouksista Saksan inflaatio oli tammikuussa 1,7 prosenttia, Ranskan 1,4 prosenttia ja Ison-Britannian 1,8 prosenttia. Euroalueen tammikuun inflaatiota nosti eniten palvelut, 0,70 prosenttiyksikköä; ruoka, alkoholi ja tupakka nostivat sitä 0,36 prosenttiyksikköä, energia 0,26 prosenttiyksikköä ja ei-energiaan liittyvät teollisuustuotteet 0,06 prosenttiyksikköä.

TAVARAVIENNIN MÄÄRÄ JÄI JOULUKUUSSA...

Ulkomaankauppa ja vaihtotase (%-muutokset ja mrd. euroa)

	2018		2019		3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2017 ³⁾	Ennuste 2/2018 ³⁾	
	Syy	Lok	Mar	Jou				Tam	2018
Tavaroiden vienti									
- määrä, %-muutos	-2,6	2,4	4,2	-0,9	2,4	1,4	8,0	2,6	4,2
- hinta, %-muutos 4)	6,6	6,1	4,4	3,3	-1,3	2,8	3,9	5,6	2,4
Tavaroiden tuonti									
- määrä, %-muutos	-6,3	1,3	0,9	2,2	1,6	0,6	5,2	0,9	2,0
- hinta, %-muutos 4)	7,8	7,4	3,7	1,5	-2,8	1,1	4,3	4,7	1,4
Vaihtotase, mrd. eur	-0,4	-0,2	0,1	-0,5		-3,8	0,7	1,1	3,3
Kauppataase, mrd. eur	0,0	0,0	0,2	-0,2		1,2	1,7	3,5	5,7

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä.

²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Kansantalouden tilinpidossa.

⁴⁾ Indeksi 2010=100.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

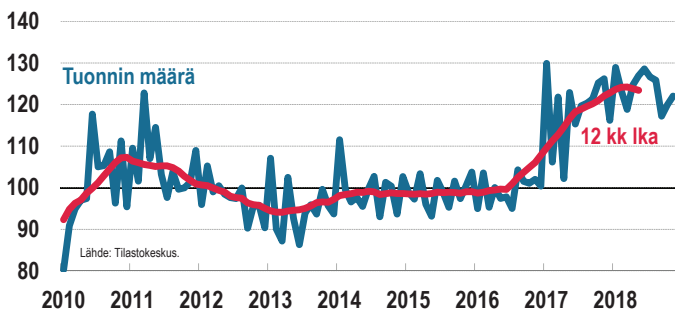
Vientihintojen nousuvauhti on selvästi hidastumassa

Metallien jalostuksen vientihinnat laskivat tammikuussa toista kuukautta peräkkäin

Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti väheni myös marraskuussa

Investointitavaroiden ja kuljetusvälineiden tuonti oli nousussa

Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä, kausitasoitus (ind 2010=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Viennin määrä toimialoittain (%-muutos)

	2017 Arvosuus, %	2018				Kum ¹⁾
		Elo	Syy	Lok	Mar	
Paperiteollisuus (17)	15,2	2,6	3,1	7,7	0,3	4,6
Koneet ja laitteet (28)	13,0	9,4	-13,8	5,1	10,6	4,6
Metallien jalostus (24)	12,7	7,2	0,8	24,7	16,1	5,1
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	7,7	1,1	5,4	10,4	-4,8	-4,4
Öljytuotteiden valm. (19)	7,6	-14,5	-23,1	-6,0	7,7	-2,3
Sähkölaitteet (27)	6,5	-5,4	8,6	10,6	-19,1	3,5

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

PAPERITEOLLISUUDEN VIENTIHINNAT KOHOSIVAT VIELÄ TAMMIKUUSSA 10 PROSENTTIA VUODENTAKAISESTA

Tavaraviennin määrä supistui joulukuussa ennakkotietojen mukaan 0,9 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Tammi-joulukuussa kasvua kertyi 1,4 prosenttia vuodentakaisesta. Etna arvioi viime syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että tavaravienti kasvaa 2,6 prosenttia vuonna 2018. Tavaraviennin määrän kasvuluuku vuodelle 2018 asettunee noin 2,4–2,6 prosenttiin, ottaen huomioon erot kansantalouden tilinpidon ja Tullin tilastosarjojen välillä.

Tavaroiden vientihinnat nousivat kuluvan vuoden tammikuussa 2,8 prosenttia vuodentakaisesta Tilastokeskuksen julkaiseman vientihintaindeksin (perusvuosi 2010) mukaan. Paperiteollisuuden vientihinnat kohosivat peräti 10,2 prosenttia vuodentakaisesta, mutta vain 0,3 prosenttia joulukuusta. Puutavaraiteollisuuden vientihinnat nousivat 5,6 prosenttia viimevuotisesta, mutta laskivat vajaan prosentin joulukuun lukemista. Kemikaalien vientihintojen nousuvauhti hidastui selvästi 3,7 prosenttiin. Rakennusaineteollisuuden vientihinnat kohosivat 3,2 prosenttia.

...EDELLISVUOTISTA PIENEMMÄKSI

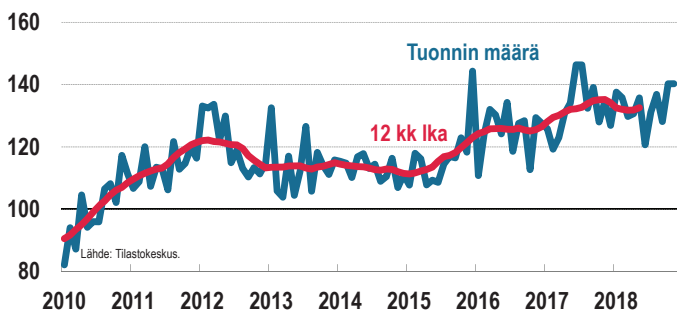
Vienti ja tuonti (vuosimuutos, %)

	2017*			2018*			2017*	Ennuste 2/2018	
	II	III	IV	I	II	III	I-IV	2018	2019
Vienti yhteensä	5,3	7,3	8,5	3,5	2,1	-1,3	7,7	2,3	3,6
Tavarat	5,2	8,2	6,9	4,9	2,8	-3,0	8,0	2,6	4,2
Palvelut	6,0	5,4	11,8	0,3	0,2	2,5	6,9	1,8	2,3
Tuonti yhteensä	3,9	4,2	2,5	5,4	1,6	2,2	3,8	1,7	2,0
Tavarat	5,0	6,5	3,6	6,9	-0,6	0,7	5,2	0,9	2,0
Palvelut	1,7	-0,4	0,3	2,4	6,1	5,3	0,9	2,9	2,1

Lähde: Tilastokeskus.

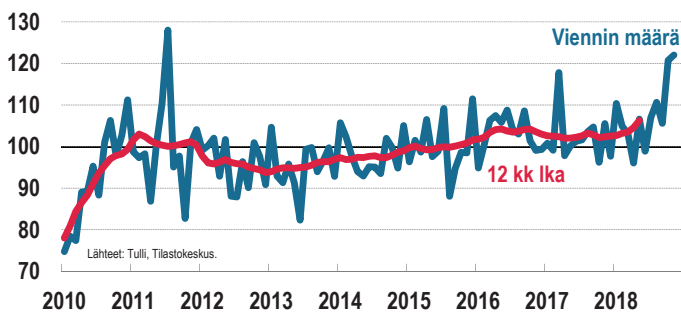
Investointitavaroiden tuonnin määrä, kausitasoitus

(ind 2010=100)

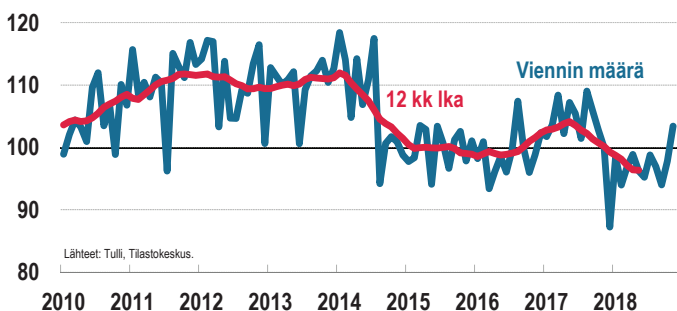
Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus

(ind 2015=100)

Elintarviketeollisuuden viennin määrä, kausitasoitus

(ind 2015=100)

Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten laitteiden vientihinnat kääntyivät puolen vuoden supistumisen jälkeen 1,4 prosentin kasvuun. Tekstiilien vientihinnat puolestaan kääntyivät yli kolmen vuoden yhtäjaksoisen supistumisen jälkeen 1,2 prosentin nousuun. Metallien jalostuksen vientihinnat laskivat toista kuukautta peräkkäin.

TAVARATUONNIN MÄÄRÄ LISÄÄNTYI JOULUKUUSSA RUNSAAT 2 PROSENTTIA

Tavaratuonnin määrä lisääntyi viime vuoden joulukuussa 2,2 prosenttia vuodentakaisesta, kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä. Tammi-joulukuussa tuonnin määrä kasvoi 0,6 prosenttia edellisvuodesta. Kansantalouden tilinpidossa tavaratuonnin kasvuluku vuodelle 2018 kuitenkin näyttää kipuavan yli yhden prosentin.

Marraskuussa tuonnin määrä lisääntyi 0,9 prosenttia edellisvuodesta. BEC-luokituksen mukainen teollisuuden tuotantotarvikkeiden (ml. kuljetusvälineiden osat ja tarvikkeet) tuonnin määrä supistui 2,8 prosenttia vuodentakaisesta, mikä selvästi jarrutti tavaratuonnin kasvua. Poltto- ja voiteluaineiden tuonti väheni 3,7 prosenttia. Investointitavaroiden ja kuljetusvälineiden (pl. henkilöautot) tuonnin määrä sen sijaan nousi 4,7 prosenttia edellisvuodesta. Kesto- ja puolikestävien kulutustavaroiden tuonti kasvoi 5,4 prosenttia. Muiden kulutustavaroiden tuonti kohosi 7,1 prosenttia.

Tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä lisääntyi viime vuoden tammi-marraskuussa 3,9 prosenttia vuodentakaisesta, mutta investointitavaroiden sekä poltto- ja voiteluaineiden tuonti jäi edellisvuoden lukemiin. Kestokulutustavaroiden tuonti lisääntyi 6,1 prosenttia, mutta muiden kulutustavaroiden tuonti kasvoi vain 0,9 prosenttia.

VÄHITTÄISKAUPAN TAHTI HIDASTUI UUDELLEEN

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

	2018						2019
	Hei	Elo	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam
Vähittäiskauppa	2,0	1,1	0,9	1,1	1,4	1,7	0,5
Päivittäistavarakauppa	1,8	1,2	-0,1	-0,7	-0,7	-0,2	-1,1
Tavaratalokauppa	0,4	-1,1	-0,1	-0,2	0,0	-0,3	..
Erikoiskauppa yhteensä	2,5	1,5	1,9	3,2	3,5
Kodintekniikan vähittäiskauppa	4,9	5,8	5,8	8,0	9,5
Rautakauppatavaroiden väh.kauppa	0,0	-2,6	-2,1	0,3	1,1
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	4,5	4,0	4,7	4,0	5,5
Moottoriajoneuv. kauppa ja korjaus	4,7	5,5	2,9	2,8	-0,5	0,7	..

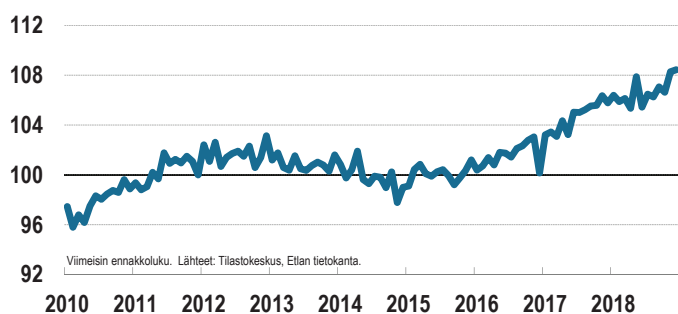
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrän kasvu hyytyi vuoden vaihteessa...

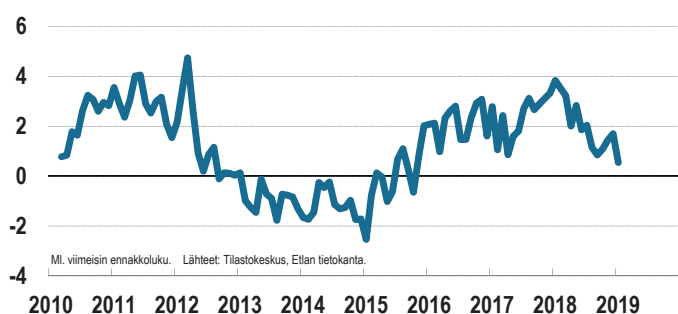
... tammikuussa -1,3 % vuoden takaisesta – päivittäistavarat -2,7 %

Kodintekniikka on myynyt hyvin

Vähittäiskaupan myynnin kausitas. määrä (ind 2010=100)

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

Nimellinen palkkasummaindeksi, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

	2018						
	Kes	Hei	Elo	Syy	Lok	Mar	Jou
Koko talous	4,6	4,6	5,0	4,3	4,3	4,4	4,6
Teollisuus (B-E)	3,8	4,1	5,0	3,5	3,3	2,6	3,6
Rakentaminen (F)	6,2	6,4	8,5	6,0	6,0	6,2	6,0
Kauppa (G)	3,0	3,4	3,6	3,5	3,4	3,4	3,1
Muut palvelut (HIJLMNRS)	6,4	6,1	6,3	5,7	5,7	5,6	5,3
Julkiset toimialat (OPQ)	2,9	3,0	2,8	3,1	3,2	3,8	4,1

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

VÄHITTÄISKAUPPA HEIKKONA TAMMIKUUSSA

Ennakkolukujen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi marras-tammikuussa 0,5 prosenttia vuoden takaisesta. Tammikuu oli todella heikko, ja kasvutahti hidastui selvästi loka-joulukuusta. Lukuja on viime aikoina kuitenkin tarkistettu myöhemmin lähinnä ylöspäin.

Loka-joulukuussa kausitasoitettu myynnin määrä kasvoi 1,1 prosenttia edeltäneestä kolmen kuukauden ajanjaksosta. Kiitos tästä lankesi lähinnä marraskuun vahvalle kehitykselle.

Päivittäistavarakaupan kausitasoitettu myynnin määrä väheni edelleen loppuvuodesta edeltäneeseen kolmen kuukauden ajanjaksoon verrattuna. Tavaratalokauppa oli aavistuksen plussalla.

KODINTEKNIIKAN MYyntI OLI RAJUSSA KASVUSSA SYKSYLLÄ

Erikoiskaupan myynnin määrästä on tietoa marraskuuhun asti. Syys-marraskuussa kasvua kertyi kodintekniikan vähittäiskaupassa 9,5 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna kokonaisuudessa 5,4 prosenttia kesäkuukausista. Kasvu oli todella kovaa.

Erityisesti tässä erässä on kuitenkin muistettava, että tuotteiden ominaisuuksien ja tekniikan kehittyminen nos-

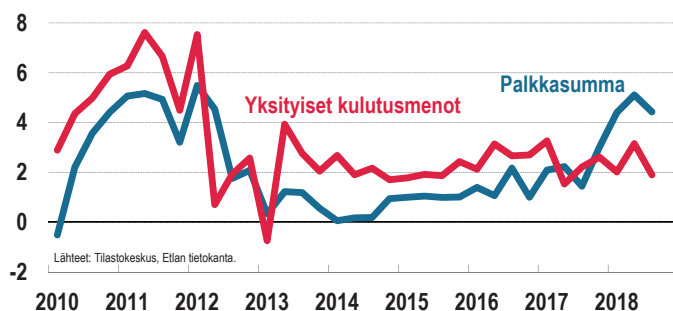
Yksityiset kulutusmenot

Yksityiset kulutusmenot, määrän vuosimuutos (%)

	2017				2018			Ennuste 2/2018	
	I	II	III	IV	I	II	III	2018	2019
Yks. kulutusmenot	1,9	0,5	1,1	1,8	1,0	2,1	0,4	2,0	1,8
Kestävät kulutustav.	5,2	0,1	3,6	5,2	5,4	9,5	4,7	6,3	3,3
Puolikestävät tavarat	0,9	0,8	3,3	5,3	4,2	4,9	2,0	3,8	3,0
Lyhytikäiset tavarat	-0,4	-0,1	-0,4	-0,6	1,3	-0,4	-1,4	0,4	0,4
Palvelut	3,0	0,7	1,4	2,0	0,8	2,3	1,1	1,7	2,2

Lähteet: Tilastokeskus, ETLAn tietokanta.

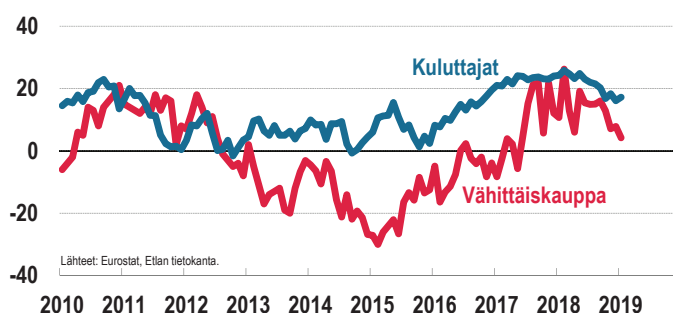
Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (%)

Ajankohdan otollisuus säästämiseen ja vähittäiskauppa, muutos ed. vuodesta (säästämisen 3 kk:n keskiarvon pistemuutos ed. v:sta ja vähittäiskaupan 3 kk:n %-muutos ed. v:sta)

Luottamusindikaattorit (saldot)

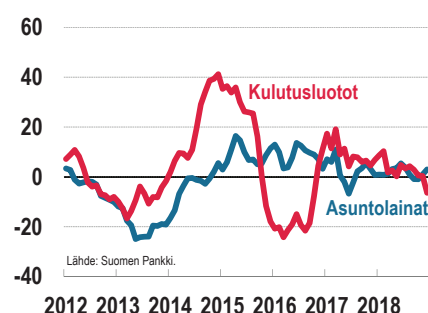
tavat myynnin määrää, vaikka myynnin kappalemäärä ei nousisikaan. Kasvu on kuitenkin ollut niin kovaa, että myynnin määrä on aidosti ollut reippaassa kasvussa. Hinnat olivat kuuden prosentin laskussa vuoden takaisesta. Tässä suhteessa ei ole muutosta aiemmasta kehityksestä.

MYÖS MITA NOPEASTI KASVAVIA ERIKOISKAUPAN ALOJA

Myynnin määrä kasvoi syksyllä nopeasti myös veneilyssä (+10 prosenttia vuoden takaisesta), apteekeissa, terveydenhoito-, kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskaupassa (+7 %) sekä urheiluvälineiden vähittäiskaupassa (+5 %). Veneissä kasvuvauhti on hiipunut, mutta näillä kahdella muulla erikoiskaupan alalla kausitasoitettu kasvu on jatkunut reippaana.

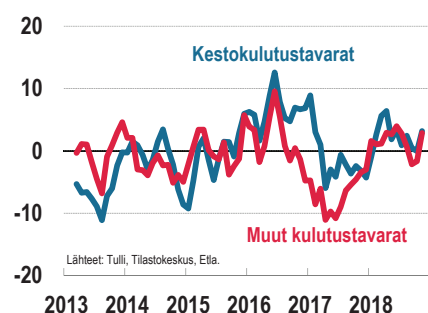
Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista

(3 kk lka, vuosimuutos, %)

Kulutustavaroiden tuonnin määrä

(3 kk lka, %-muutos)

UUDISRAKENTAMISEN ALOITUKSET...

Ennakoivia indikaattoreita (%-muutos vuodentakaisesta ellei toisin ilmoitettu)

	2018					3 kk ¹⁾	2018	Ennuste 2/2018	
	Elo	Syy	Lok	Mar	Jou			2018	2019
Inv.tav. tuonti (määrä)	3,7	-7,9	8,6	4,7		-0,2		2,0	2,0
Inv.tav. tuotanto (määrä)	-4,1	15,0	12,8	3,7	1,5	2,1	7,3		
Rakennusaineteollisuus ²⁾	3,9	-4,0	-6,0	2,5	-8,9	-0,8	1,0		
Rakennusten aloitukset (m ³)	-24,1	-8,4	14,0	0,3	-26,3	-1,0	-4,0		
- asuinrakennukset	-10,2	-6,1	27,7	-22,9	0,0	0,1	2,1		
- muut rakennukset	-31,4	-9,8	7,1	20,2	-36,0	-1,6	-7,0		
Uudisrak. vol.ind. yht.	3,3	2,7	2,8	2,2	2,6	0,7	6,1	6,0	0,0
- asuntorakentaminen	5,7	2,6	2,4	0,8	0,6	0,6	8,0	10,0	2,0
- muu talonrakentaminen	1,2	2,8	3,2	3,5	4,5	0,8	4,5	2,0	-1,5
Rak. luottam.ind. saldo ³⁾	13,1	14,5	2,4	13,7	11,2				

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos.

²⁾ Tuotannon määrä.

³⁾ Eurostat.

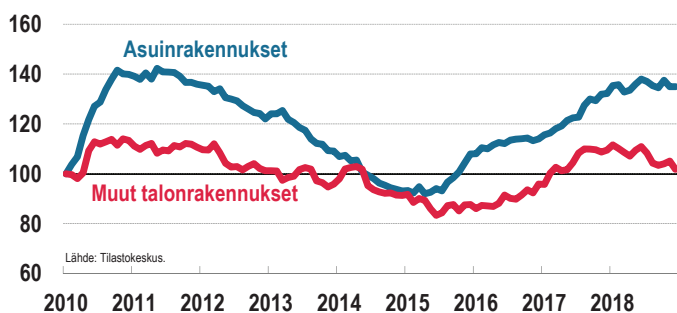
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat.

Uudisrakentaminen kasvoi viime vuonna 6 prosenttia

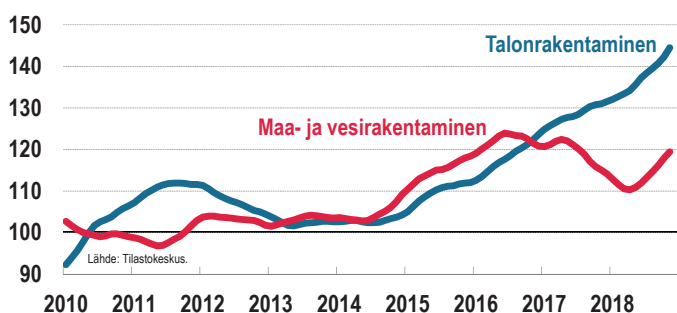
Uudistalojen tuotanto laskuun I-neljänneksellä

Rakentamisen suhdannenäkymä vaisu

Uudisrakennusten aloitukset (m³), 12 kk, Ika (ind 2010/1=100)

Rakennusyritysten myynnin volyyymi, trendi (ind 2010=100)

Viime vuoden IV-neljänneksellä talojen uudisrakentaminen pinnisti tuotantolukujen korotusten saattelemana 2,5 prosentin vuosikasvuun. Koko vuoden kasvuksi tilastokeskus kirjasi 6 prosenttia.

Asuntojen uudistuotanto kasvoi viime vuoden lopulla 1 prosentin. Teollisuusrakentamisen virkoaminen nosti muun talotuotannon 3,7 prosenttia edellisvuotta suuremmaksi.

Odotettua vahvemmassa loppuvuodesta huolimatta uudisrakentamisen trendi on rakennusten aloitusten ja lupien perusteella edelleen laskeva.

Viime vuoden lopun aloituskuutiot viittaavat I-neljännekselle selvää miinusta. Varsinkin yritysten ja yhteisöjen talotuotanto on notkahtamassa liike- ja julkisen palvelurakentamisen aloitusten jyrkän laskun vuoksi.

...VÄHENTYNEET PUOLEN VUODEN AJAN

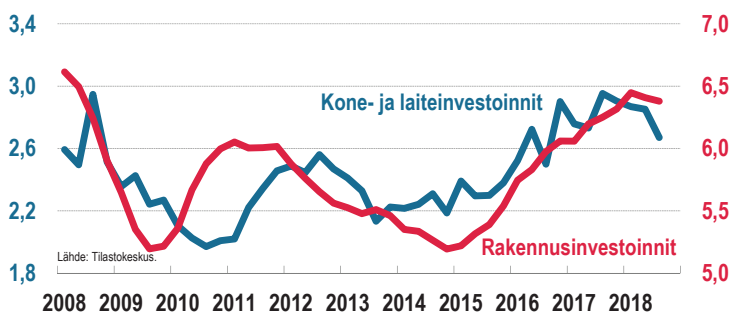
Investointien volyymi (%-muutokset ed. vuodesta)

	2017		2018*			Qt/ Qt-1 ¹⁾ *	2017* I-IV	Ennuste 2/2018	
	III	IV	I	II	III			2018	2019
Investoinnit yht.	5,5	1,9	4,7	3,7	-1,3	-1,4	4,0	3,9	1,5
Yksityiset inv.	6,3	2,1	5,6	3,6	-2,2	-1,9	4,6	3,9	1,1
Julkiset inv.	1,5	1,1	0,7	4,8	4,2	0,3	1,8	3,6	3,5
Koneet ja laitteet	19,2	1,6	4,9	5,4	-10,0	-6,3	6,6	1,4	0,9
Rakennusinv.	4,2	4,1	6,8	4,0	1,5	-0,4	5,1	5,5	1,8
- asuinrak.	4,9	6,4	9,4	6,1	3,1	0,3	5,9	7,4	1,0
- muut talonrak.	6,1	4,2	4,9	2,2	0,9	0,4	6,6	4,6	2,7
- maa- ja vesirak.	-0,4	-1,5	1,0	0,8	-2,0	-0,5	0,2	2,0	2,5
Muut investoinnit	-6,3	-3,8	-0,6	0,7	1,8	-0,5	-2,3	1,7	2,5

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä.

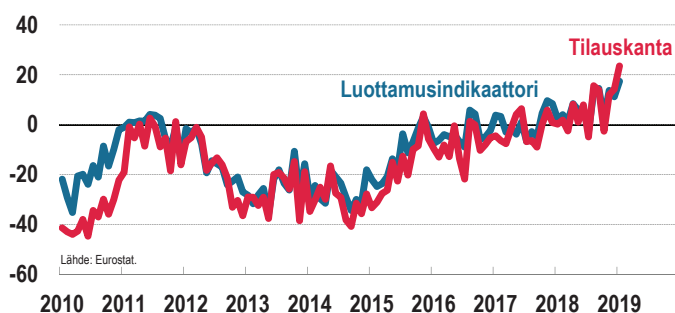
Lähde: Tilastokeskus.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien volyymi, kausitasoitus (mrd. euroa vuoden 2010 hinnoin)

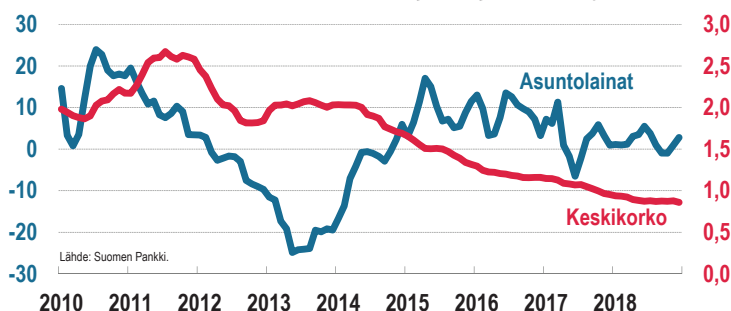
Lähde: Tilastokeskus.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

Lähde: Eurostat.

Kotitalouksien nostamat as.lainat, 3 kk, summa (%-muutos ed. v:sta)

Lähde: Suomen Pankki.

Teollisuuden rakentamisen tuotantonäkymät ovat muita talotyyppejä paremmat, sillä uusia talorakennusprojekteja käynnistettiin IV-neljänneksellä 40 prosenttia vuodentakaista enemmän.

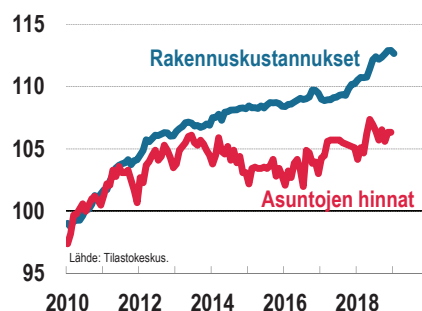
Rakennusuhdanteen laantumista ennakoii myös EK:n tammikuun suhdannebarometri. Sen mukaan rakentamisen tuotanto- ja henkilökuntaodotus vuoden I-neljännekselle on vakaa, mutta suhdannenäkymät heikohkot.

Rakennusalan suhdanneryhmän (Raksu) helmikuun arvioissa koko rakentamisen tuotannon arvioidaan vähenevän tänä vuonna 1,5–2,5 prosenttia. Rakentamisen suhdannetaantumaa loiventaa ainastaan korjausrakentamisen 1,5 prosentin kasvu. Infrarakentaminen supistuu tänä vuonna 2–3 prosenttia.

Suhdanneryhmän ennuste on synkkää luettavaa varsinkin pörssin rakennusyhtiöille. Inderes-analyytikkojen mukaan listattujen rakennusyhtiöiden liikevaihto supistui jo viime vuonna 1,5 prosenttia, ja niiden liikevoitto putosi vajaat 12 prosenttia. Odotettua heikomman kehityksen taustalla olivat rakennusmarkkinoiden hiljeneminen, kustannusten tuntuva nousu sekä projektinhallinnan ongelmat.

Inderesin mukaan pörssin rakennusyhtiöiden liikevaihdon kasvuennuste on tälle vuodelle vaatimattomat 2 prosenttia.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind 2010=100)

Lähde: Tilastokeskus.

KOKONAISTUOTANTO KASVOI VIIME VUONNA 2,4 %...

Indikaattoreita (indeksit 2010=100 tai %-muutos vuodentakaisesta)

	2018			2019		Kum ¹⁾
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	
Kokonaistuotanto, 2010=100	108,9	107,5	111,5			
vuosimuutos, %	4,3	2,8	1,1			2,4
Alkutuotanto, 2010=100	128,1	124,9	116,8			
vuosimuutos, %	4,8	6,9	3,8			3,7
Jalostus, 2010=100	104,5	101,5	101,6			
vuosimuutos, %	5,9	2,1	1,8			3,4
Palvelut, 2010=100	109,9	109,4	115,7			
vuosimuutos, %	3,5	2,9	0,8			1,9
Teoll. luottamusind., saldo*	8	7	3	4	-2	
Rak. luottamusind., saldo*	2	14	11	17	9	
Palv. luottamusind., saldo*	15	15	14	13	17	

¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Lähteet: Tilastokeskus ja *European Commission: Business and Consumer Survey Results.

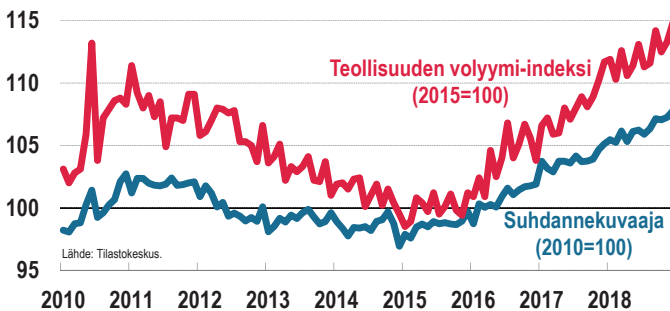
Palvelualojen luottamus nousi tuntuvasti helmikuussa

Rakennusteollisuuden luottamus heikkeni huomattavasti

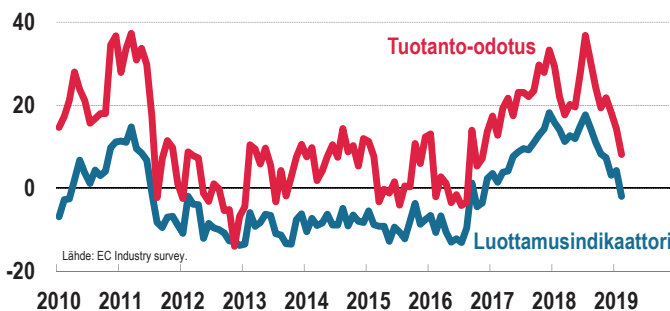
Teollisuuden ja rakentamisen tilauskannat ohenivat tuntuvasti

Teollisuuden tuotanto-odotukset lähikuukausille putosivat selvästi

Tuotanto, kausitasoitus (ind)

Teollisuuden odotukset (saldoluku)

KOKONAISTUOTANTO KASVOI JOULUKUUSSA TYÖPÄIVÄKORJATTUNA VAJAAT 3 PROSENTTIA VUODENTAKAISESTA

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kokonaistuotanto kasvoi viime vuoden joulukuussa alkuperäisen sarjan mukaan 1,1 prosenttia ja työpäiväkorjattuna 2,7 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto nousi 0,5 prosenttia marraskuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto kohosi joulukuussa työpäiväkorjattuna 3,4 prosenttia vuodentakaisesta. Alkutuotanto lisääntyi 4,9 prosenttia ja palvelualojen tuotanto 2,1 prosenttia.

Kokonaistuotanto lisääntyi viime vuonna 2,4 prosenttia edellisvuodesta tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto lisääntyi 3,4 prosenttia. Palvelualojen tuotanto kasvoi 1,9 prosenttia ja alkutuotanto 3,7 prosenttia vuodentakaisesta.

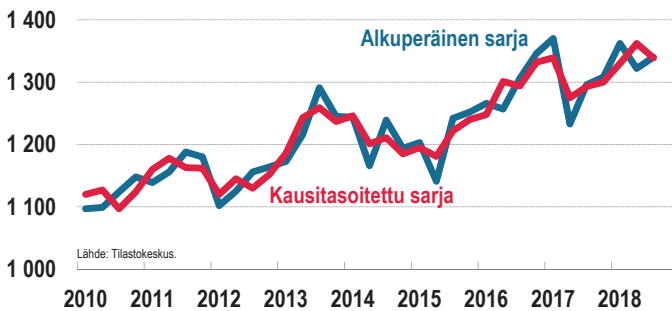
...TUOTANNON SUHDANNEKUVAAJAN MUKAAN

Kokonaistuotanto toimialoittain (%-muutos)

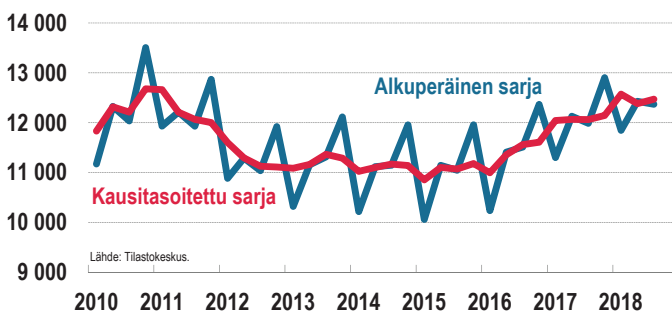
	2017*			2018*			2017*	Ennuste 2/2018	
	II	III	IV	I	II	III		2018	2019
Bkt markkinahintaan	2,6	2,1	2,4	2,3	2,5	2,3	2,7	2,8	2,2
Alkutuotanto	-1,9	-0,8	-2,8	-0,6	7,2	3,4	1,5	0,4	1,1
Teollisuus (B, C, D, E)	6,9	4,6	5,4	4,7	2,0	3,5	6,5	5,8	4,1
Rakentaminen	4,6	2,3	1,0	5,8	3,8	2,0	3,3	3,6	1,1
Palvelut	1,4	1,6	1,9	1,2	2,1	2,0	1,7	2,0	1,9
Bkt muutos ed. nelj.	0,5	0,3	0,7	0,9	0,3	0,4			

Lähde: Tilastokeskus.

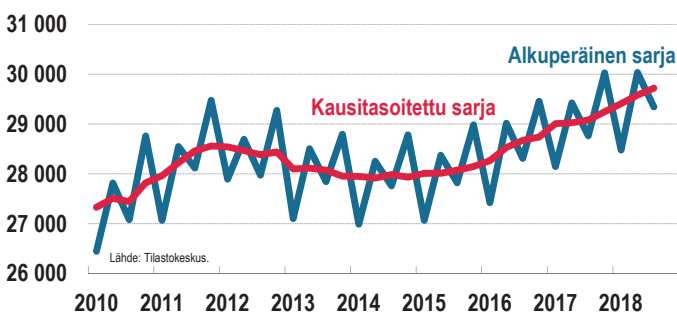
Alkutuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Palvelujen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Kun tuotannon suhdannekuvaajan tietoihin lisätään tuoteverot ja tuotetuki-palkkiot, saadaan bruttokansantuote markkinahintaan. ETLA arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että Suomen bkt kasvaa 2,8 prosenttia vuonna 2018. Bruttokansantuote näyttää kuitenkin kasvaneen selvästi arvioitua vähemmän viime vuonna.

Kansantalouden tilinpidon tammikuun lopulla julkaistujen tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote kasvoi 2,7 prosenttia vuonna 2017 aiemmin ilmoitetun 2,8 prosentin sijasta. Vuoden 2016 bkt:n kasvulukua korjattiin 2,5 prosentista 2,8 prosenttiin.

TEOLLISUUDEN LUOTTAMUS HEIKKENI HELMIKUUSSA

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n julkaiseman luottamusindikaattorin mukaan teollisuuden luottamus heikkeni helmikuussa kuusi pistettä. Tuotantokapasiteetin täyskäyttöosuus laski hieman ja tuotanto-odotukset lähikuukausille putosivat selvästi. Tilauskanta heikkeni huomattavasti tammikuusta. Valmistusvarastot nousivat hieman.

Palvelualojen luottamusindikaattori sen sijaan nousi tuntuvasti helmikuussa EK:n tiedustelun mukaan. Palvelusektorin myynti kehittyi suotuisasti viimeisen kolmen kuukauden aikana, ja myynti-odotukset lähikuukausille nousivat selvästi. Palveluiden suhdannekehitys viimeisen kolmen kuukauden aikana on vahvistunut huomattavasti.

Rakentamisen luottamus heikkeni huomattavasti helmikuussa, mutta on siitä huolimatta edelleen tavanomaista vahvempaa. Tilauskanta oheni tuntuvasti, ja henkilökuntaodotus lähikuukausille putosi merkittävästi.

TEOLLISUUSTUOTANTO KASVOI...

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (2015=100, vuosimuutos, %)

Toimiala	2018				3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2017 ³⁾	Ennuste 2/2018	
	Syy	Lok	Mar	Jou				2018	2019
Teknoliateollisuus	10,1	6,8	4,1	4,2	2,8	5,6	4,1	6	4
- metallien jalostus	-5,5	-0,2	5,2	0,9	-1,1	1,6	3,2	2	2
- kone- ja met.tuotet.	10,3	1,3	3,3	3,2	3,6	5,4	4,9	8	5
- elektr.- ja sähköteoll.	15,6	24,2	6,3	4,7	2,0	7,4	3,5	3	3
Metsäteollisuus	1,7	2,9	-0,1	-0,3	-0,7	3,5	7,9	5	4
- puutavateollisuus	0,9	-5,0	2,5	-1,8	-1,7	0,8	8,0	0	1
- paperiteollisuus	2,7	5,0	-1,5	-0,5	-1,0	4,6	7,8	7	5
Kemianteollisuus	4,5	2,5	1,7	4,5	1,8	-0,1	-0,4	0	3
Elintarviketeollisuus	-1,4	0,6	2,6	-0,8	1,1	0,5	0,5	0	1
Tevanake-teollisuus	-9,7	-6,7	-9,7	-11,6	0,2	-7,4	3,2	2	3
Muu tehdasteollisuus	-1,2	0,2	1,1	-5,8	4,3	0,9	5,0	3	3
Tehdasteollisuus yht.	6,5	3,6	2,6	2,4	1,6	3,2	3,6	3,7	3,3
Tehdasteollisuus pl. elektr.- ja sähköteoll.	4,7	0,8	2,2	1,6	1,6	2,5	3,7	3,8	3,3
Kaivostoiminta ja louhinta	4,0	1,6	0,0	-3,8	-20,8	28,6	6,7	24	4
Sähkö, kaasua ja lämpöhuolto	0,3	-0,6	1,6	1,6	0,0	3,9	0,5	3	2
Koko teollisuus	5,6	3,3	2,8	2,8	1,0	3,7	3,4	4	3,3

¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna.

²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan.

Lähde: Tilastokeskus.

Kemianteollisuuden tuotanto piristyi selvästi joulukuussa

Koneiden ja laitteiden valmistuksen vahva kasvu jatkui

Paperiteollisuuden tuotanto supistui toista kuukautta peräkkäin

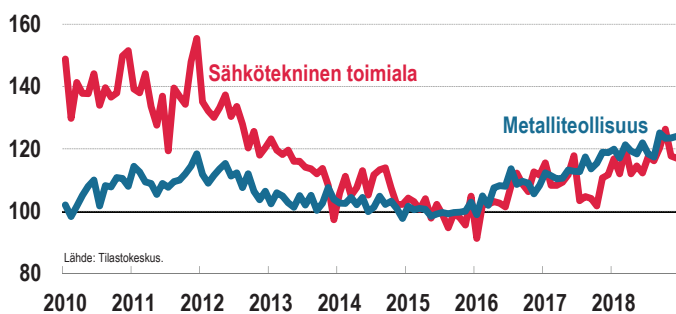
Metalli- ja paperiteollisuuden uusien tilausten arvo nousi joulukuussa

TEOLLISUUSTUOTANTO KASVOI JOULUKUUSSA KAUSITASOITETTUNA VAJAAT 3 PROSENTTIA EDELLISVUODESTA

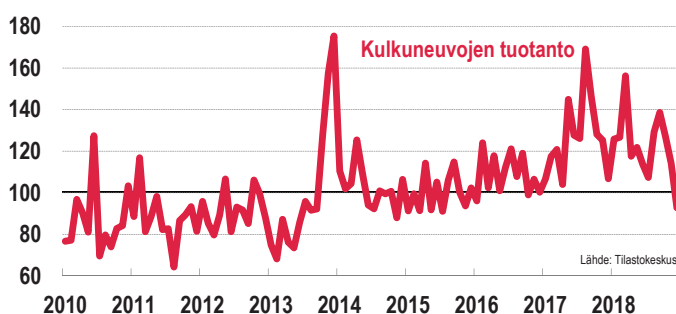
Teollisuustuotannon volyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan koko teollisuuden tuotanto lisääntyi joulukuussa 0,5 prosenttia vuodentakaisesta. Työpäiväkorjattuna teollisuustuotanto nousi 3,3 prosenttia viimevuotisesta. Kausitasoitettuna teollisuustuotanto kasvoi joulukuussa 2,8 prosenttia vuodentakaisesta ja 1,3 prosenttia marraskuusta. Tammi-joulukuussa kasvua kertyi 3,7 prosenttia alkuperäisen sarjan mukaan. Etlä arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että teollisuuden tuotos kasvaa 4 prosenttia vuonna 2018. Teollisuustuotanto on nyt kasvanut kolme vuotta peräkkäin, mutta on edelleen huomattavasti vuoden 2008 tason alapuolella.

Tehdasteollisuuden tuotannon kasvuvauhti hidastui joulukuussa kausitasoitettuna hieman 2,4 prosenttiin vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tuotanto piristyi kuitenkin selvästi, kasvua kertyi 4,5 prosenttia edellisvuodesta. Koneiden ja laitteiden valmistuksen vahva kasvu jatkui runsaan 10 prosentin tahti. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto nousi vajaat 5 prosenttia vuodentakaisesta, mutta metallien jalostus lisääntyi

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Lähde: Tilastokeskus.

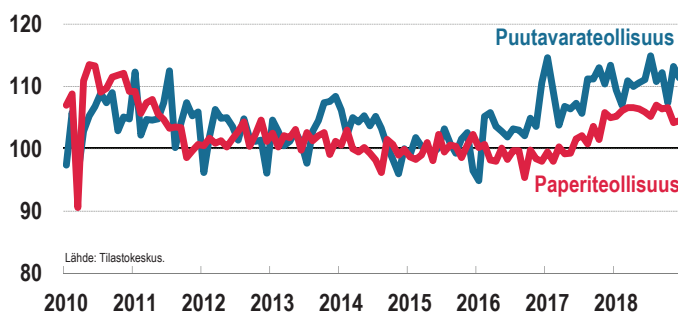
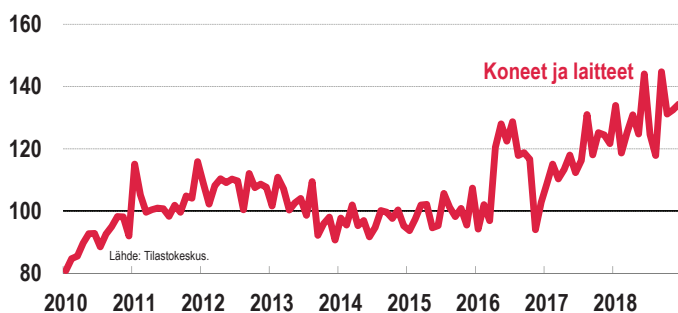
...VIIME VUONNA 3,7 PROSENTTIA

Arvonlisäyksen volyyymi toimialoittain (%-muutos)

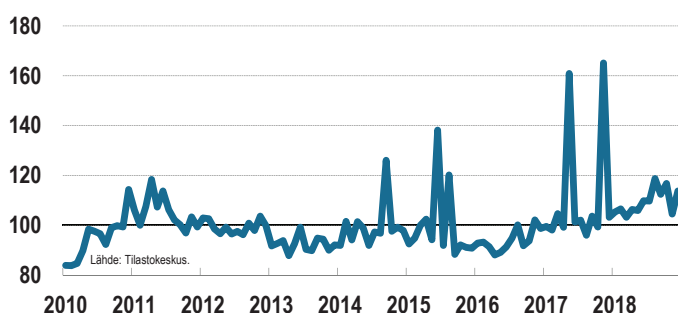
	2017*			2018*			2017*	Ennuste 2/2018	
	II	III	IV	I	II	III	I-IV	2018	2019
Koko teollisuus	6,9	4,6	5,4	4,7	2,0	3,5	6,5	5,8	4,1
Tehdasteollisuus	7,1	4,3	4,8	3,4	1,7	3,2	6,6	5,8	4,5
Metsäteollisuus	9,5	12,9	12,5	-0,4	-1,0	-3,4	12,3	5,1	6,4
Kemianteollisuus	11,0	3,2	3,3	1,2	-3,5	3,7	5,6	0,4	3,3
Metalliteoll. pl.									
sähkötekn.	9,2	8,4	5,5	6,0	3,1	1,0	8,6	12,5	5,5
Sähkötekn. teoll.	2,8	-6,8	0,4	4,9	5,8	15,9	2,4	2,0	3,3
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	0,6	0,5	0,7	2,8	-1,5	1,8			

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus (ind 2015=100)

vain vajaan prosentin. Kulkuneuvojen tuotanto supistui peräti 13 prosenttia ja metallituotteiden tuotanto jäi 1,5 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi.

Paperiteollisuuden tuotanto supistui joulukuussa pitkän kasvukauden jälkeen toista kuukautta peräkkäin. Myös puutavara-tuotteiden valmistus väheni. Rakennusaineteollisuuden tuotanto kohosi joulukuussa runsaat 7 prosenttia marraskuusta, mutta jäi silti runsaat 10 prosenttia vuodentakaisesta pienemmäksi. Huonekalujen valmistus lisääntyi vajaat 11 prosenttia. Nahka- ja kenkäteollisuuden tuotanto putosi joulukuussa 32 prosenttia ja vaatteiden valmistus 21 prosenttia edellisvuodesta.

UUSIEN TILAUSTEN ARVO KASVOI JOULUKUUSSA KAUSITASOITETTUNA SEKÄ VUODENTAKAISESTA ETTÄ MARRASKUUSTA

Teollisuusyritysten uusien tilausten arvo nousi joulukuussa 2018 alkuperäisen tilastosarjan mukaan 6,1 prosenttia vuodentakaisesta, mutta niiden arvo jäi kuitenkin marraskuun tasolle. Kausitasoitettuna sarjan mukaan kasvua kertyi 10 prosenttia vuodentakaisesta ja vajaat 9 prosenttia marraskuusta.

Metalliteollisuuden tilausten arvo kasvoi joulukuussa alkuperäisen sarjan mukaan 8,2 prosenttia ja paperiteollisuuden 3,7 prosenttia vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tilausten arvo väheni 0,4 prosenttia.

Viime vuonna teollisuusyritysten tilaukset vähenivät kaiken kaikkiaan arvoltaan 1,8 prosenttia edellisvuodesta. Paperiteollisuuden tilaukset lisääntyivät kuitenkin 7,8 prosenttia ja kemianteollisuuden 2,1 prosenttia. Metalliteollisuuden uusien tilausten arvo laski 5,5 prosenttia edellisvuodesta.

TYÖLLISYYS HYVÄSSÄ VEDOSSA TAMMIKUUSSA

Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2018					2019	3 kk ¹⁾	2018	Ennuste 2/2018	
	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam				2018	2019
Alkutuotanto	2,0	-5,9	8,2	5,6	-3,9	0,7	2,0	0,2	0,0	
Teollisuus	7,2	-1,9	0,0	5,2	-8,4	0,3	1,9	0,9	0,3	
Rakennustoiminta	3,5	7,7	7,1	0,0	1,1	1,2	6,0	3,6	0,5	
Kauppa	4,0	0,3	4,4	5,8	3,7	1,0	3,2	3,5	0,2	
Liikenne	12,9	4,5	4,3	6,2	2,8	1,4	4,9	2,9	1,0	
Rahoitus, liike-el. palv.	-0,8	2,8	8,9	-2,4	8,5	1,0	1,0	1,4	1,4	
Julk. ja muut yhtk. palv.	-0,6	1,8	-5,0	4,2	2,7	0,1	2,0	2,2	1,2	
-julkisen sektori	-2,0	-0,4	-3,7	0,4	-3,4	-0,4	0,0	0,9	0,7	
Työlliset yhteensä	2,9	1,7	1,5	3,4	1,4	0,6	2,6	2,2	0,8	
Työvoiman tarjonta	1,0	0,7	0,6	0,0	-0,8	0,0	1,3	1,2	0,5	
Tyött.aste, kausitas. sarja	7,1	6,9	6,7	6,6	6,4	-0,5 ²⁾	7,4	7,7	7,4	
Työll.aste, kausitas. sarja	71,9	72	72,3	72,5	72,6	0,6 ²⁾	71,7	71,4	72,1	

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden keskiarvon muutos edellisestä, %, kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.

²⁾ %-yksikköä.

Lähde: Tilastokeskus.

Työttömyys väheni tuntuvasti

Työvoiman tarjonnan kasvu pysähdyksissä

Rakennustyön kysynnän kasvu taittunut

Työllisyyden suotuisa kasvuvaihe jatkui tammikuussa. Korkeasta vertailutasosta huolimatta työpaikkojen määrä lisääntyi 1,4 prosenttia.

Työttömyys väheni tuntuvasti, kun työvoiman tarjonta pysyi ennallaan. Työttömyysaste oli tammikuussa 6,8 prosenttia eli 2 prosenttiyksikköä vuodentakaisista matalampi.

Työllisyys parani vuodentakaisesta, ja sen trendi nousi useimmilla toimialoilla. Ripeimmin työllisyys vahvistui metsäteollisuudessa, tukkukaupassa, majoitus-toiminnassa sekä sosiaalipalvelujen ammateissa.

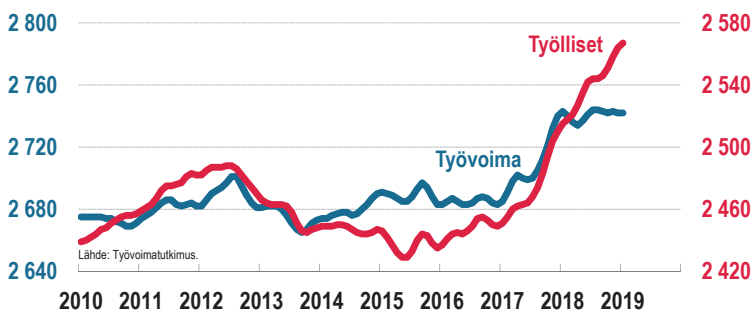
Työpaikkoja menettäneitä aloja olivat elintarviketeollisuus, vähittäiskauppa, talonrakentaminen ja valtiosektori.

Valtaosa työllisyyden tunnusluvuista on viime kuukausina kehittynyt myönteisesti. Työnantajien rekrytointitarve on lisääntynyt ja kokoaikatyö yleistynyt.

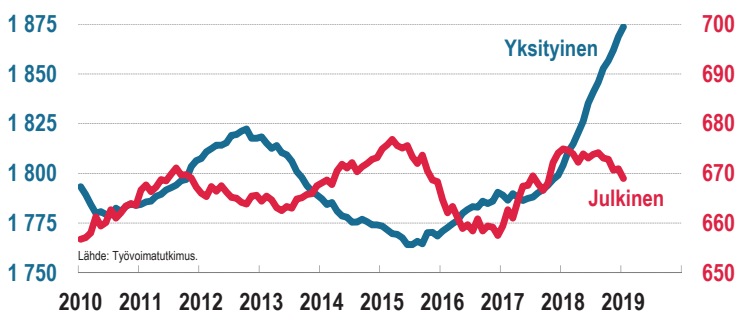
Työmarkkinoiden hiipuvaan vetoon viittaavat työvoiman vaisu tarjonta ja yrittäjätalouksien erittäin nopean kasvu.

Työvoiman tarjonnan trendi on madellut viime kuukausina syyskuun tasolla, kun väkeä on siirtynyt työmarkkinoiden ulkopuolelle. Tammikuussa työvoiman ulkopuolella olevien määrä ylitti 20 000 henkilöllä vuodentakaisen tason.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk, lka summa (1000 henkilöä)

Työpanos, 3 kk, Ika (vuosimuutos-%)

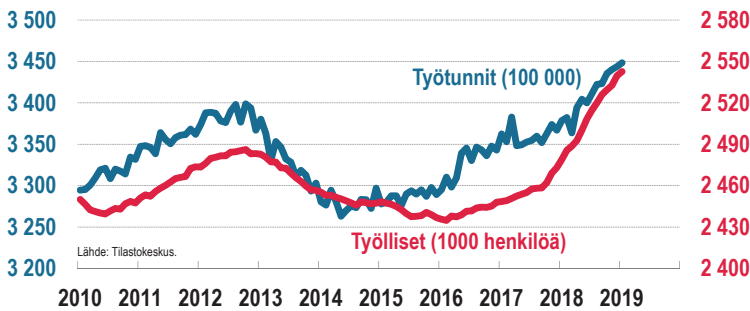
	2018				2019
	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam
Alkutuotanto	6,7	-1,4	-1,1	-0,9	6,0
Teollisuus	-0,5	0,4	-0,4	-0,1	-2,8
Rakennustoiminta	7,7	7,6	5,2	6,6	4,0
Kauppa	4,7	5,2	6,7	6,5	6,8
Liikenne	8,6	7,1	6,8	6,7	2,9
Rahoitus, liike-elämää palv. toim.	0,1	0,8	4,2	2,4	4,9
Julk. ja muut yhtk. pal.	0,7	1,1	-2,2	-0,5	-1,6
Yhteensä	2,9	2,7	2,0	2,4	1,5

Lähde: Tilastokeskus.

Loka-tammikuussa yksityisyritysten määrän vuosikasvu oli keskimäärin 7,5 prosenttia kun se palkkatyössä jäi 1,2 prosenttiin.

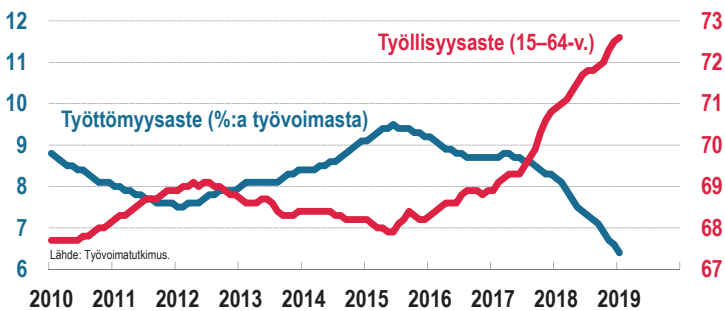
Suhdanneluonteista työllisyyden heikkenemistä on nähtävissä ainoastaan rakennusalalla. Rakennustoimialan työllisyystrendi on marraskuusta lukien pysynyt ennallaan, ja talonrakentamisen työllisyysura kääntyi laskuun. Tammikuussa talonrakentamisen työllisyys supistui 4 prosenttia vuodentakaisesta.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk, Ika summa

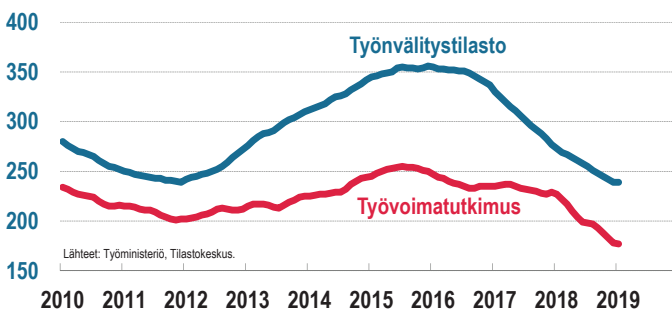
Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

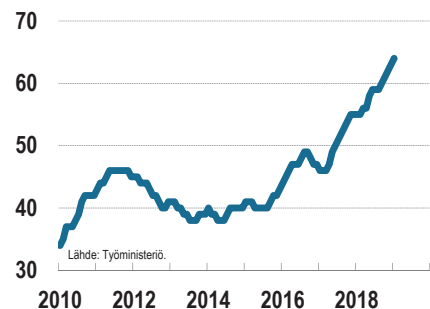
Lähde: Työvoimatutkimus.

Työttömyys työvoimatutkimuksen ja työnvälitystilaston mukaan, trendi (1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö, Tilastokeskus.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

MELKEIN PUOLET INFLAATIOSTA...

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2018		2019		Ennuste 2/2018		
	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam	2018	2019
Suomi, harmonisoitu	1,4	1,7	1,4	1,3	..	1,1	1,3
Euroalue, harmonisoitu	2,1	2,2	1,9	1,6	..	1,6	1,8
Suomi, kansallinen KHI	1,3	1,5	1,3	1,2	1,1	1,1	1,4
Tuontihinnat (tavarat)	7,4	6,9	3,4	1,5	1,0	4,7	1,4
Kotimarkkinoiden perushintaind.	5,7	5,9	4,5	3,4	2,9	4,4	3,1
Rakennuskustannukset	2,8	2,5	2,5	2,4	1,9	2,1	1,4

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat ja Etlan tietokanta.

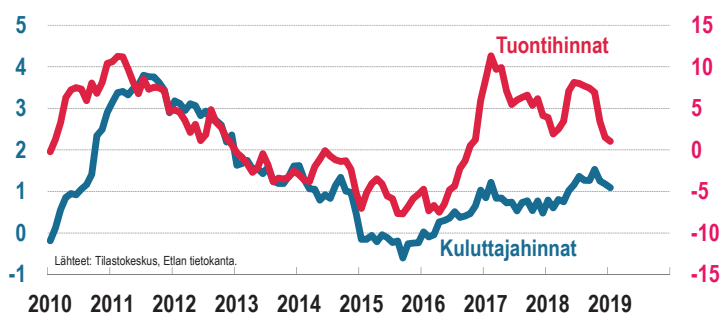
Inflaatio hidastui tammikuussa 1,1 prosenttiin

Nestemäisten polttoaineiden hinnat alenivat ja...

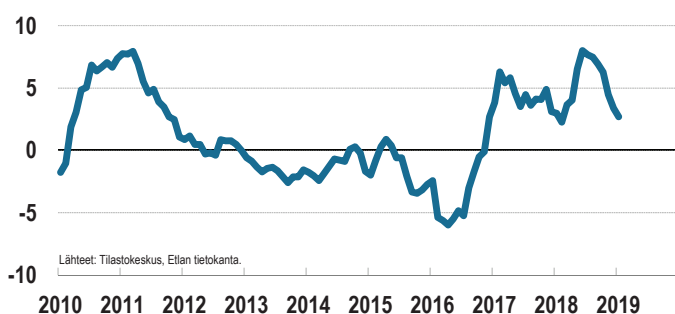
... alkoholin veronkorotuksen vaikutus hintoihin enimmäkseen väistyi

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta on taas noussut – näkyy lähikuukausien inflaatiossa

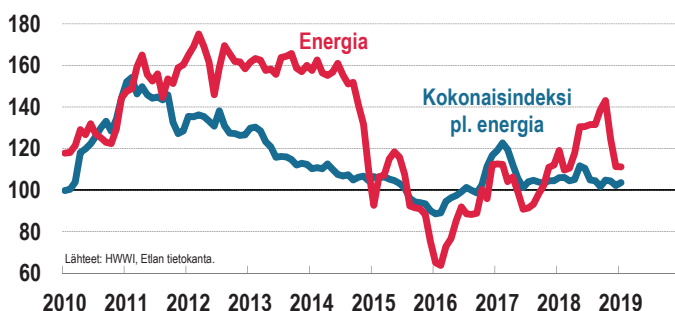
Hinnat (vuosimuutos, %)

Vientihinnat (vuosimuutos, %)

Raaka-aineiden eurohinta (ind 2015=100)

INFLAATIO HIDASTUI

Kuluttajahintainflaatio hidastui tammikuussa 1,1 prosenttiin. Se oli korkeimmillaan lokakuussa 1,5 prosenttia. Hidastuminen johtuu pitkälti raakaöljyn maailmanmarkkinahinnan alenemisen vaikutuksesta nestemäisten polttoaineiden hintoihin. Sähkön hinnan vuosinousu sen sijaan kiihtyi tammikuussa yli 8 prosenttiin kovan kysynnän vuoksi.

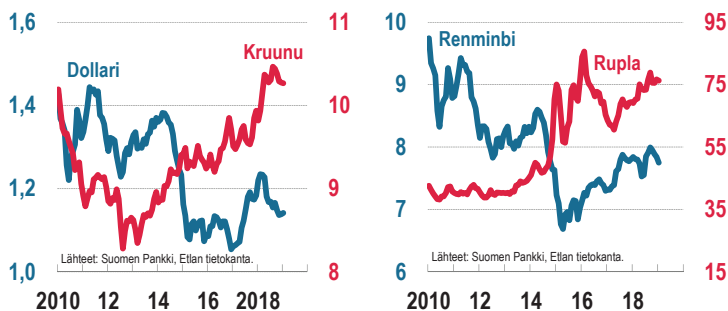
Lisäksi alkoholijuomien verotusta kiristettiin vuosi sitten, ja tämän korotuksen vaikutus kokonaisinflaatioon poistui nyt tammikuussa.

Elintarvikkeiden vuosi-inflaatio kiihtyi tammikuussa uudelleen 2,1 prosenttiin, kun kalan ja kasvien hinnat pomppasivat. Hintojen nousu kiihtyi myös mm. asumiseen ja terveyteen liittyvissä vaikutuksissa.

Suuren painonsa vuoksi asuminen kontribuoi 0,46 prosenttiyksikköä kokonaisinflaatioon eli melkein puolet. Asumisen paino on vuonna 2019 24,3 prosenttia. Se on hieman alentunut viimeisten kahden vuoden aikana. Toiseksi eniten kokonaisinflaatioon tammikuussa kontribuivat elintarvikkeet, 0,27 prosenttiyksikköä.

...TULEE ASUMISEN ERÄSTÄ

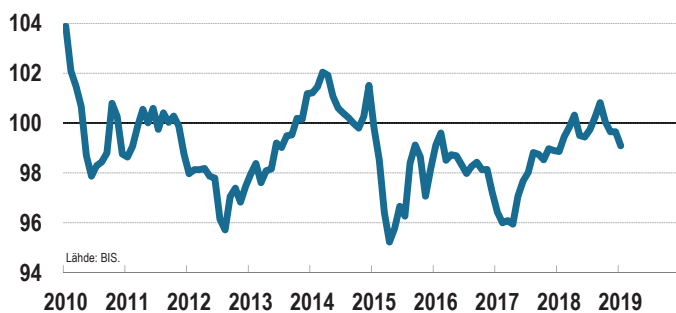
Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu.

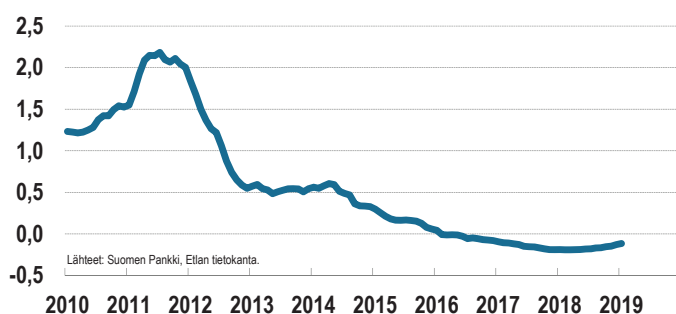
Suomen reaalin efektiivinen valuuttakurssi

(ind 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

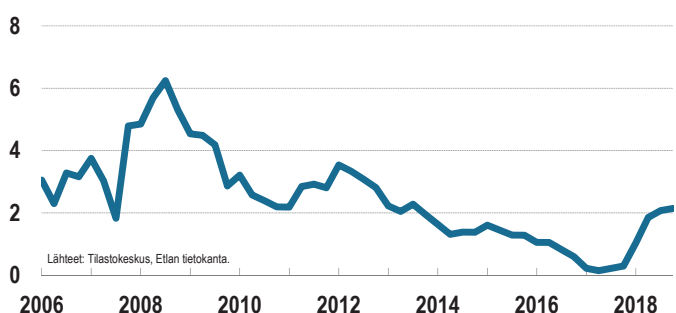

Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu.

12 kk, Euribor (%)

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Pohjainflaatio (eli pl. elintarvikkeiden ja energian hinnat) oli tammikuussa edelleen 0,8 prosenttia. Inflaatiopaineet ovat vähäisiä.

ENERGIAN HINNAT NOUSSUSSA VUODEN ALUSSA

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta on uudelleen noussut joulun jälkeisenä aikana. Tämä tulee näkymään polttoaineiden hintojen nousuna helmikuussa. Arvioimme, että inflaatio on helmikuussa 1,3 %.

Brent-laadun dollarihinta oli helmikuun loppupuolella samalla tasolla kuin vuosi sitten. Korkeimmillaan se oli lokakuussa noin 30 prosenttia nykyistä korkeammalla.

TUOTTAJAHINTOJEN LASKU JATKUNUT

Teollisuustuotteiden tuottajahinnat (perushintaindeksi) olivat marras-tammikuussa 3,3 prosenttia korkeammalla kuin vuosi sitten. Elo-lokakuusta ne olivat kuitenkin alentuneet 0,8 prosenttia. Tammikuussa ne olivat 1,6 prosenttia alemmalla tasolla kuin lokakuun huipussaan.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2019) (vuosimuutos, %)

	2018		2019	
	Lok	Mar	Jou	Tam
Kokonaisindeksi	1,5	1,3	1,2	1,1
Elintarvikkeet ym. (12,8 %)	2,6	1,1	1,1	2,1
Alkoholi ja tupakka (4,8 %)	5,9	7,0	7,0	3,2
Vaatetus ja jalkineet (4,5 %)	-1,9	-1,3	-1,3	-0,6
Asuminen ym. (24,3 %)	2,1	2,0	1,8	1,9
Kalusteet, kodinkoneet (5,1 %)	0,3	0,3	-0,7	0,1
Terveys (5,1 %)	1,3	1,5	1,4	1,3
Liikenne (14,2 %)	2,3	1,6	1,3	-0,1
Viestintä (2,4 %)	-2,5	-1,9	-2,2	-2,0
Kulttuuri, vapaa-aika (11,4 %)	-0,1	-0,8	-0,6	-0,3
Koulutus (0,4 %)	1,1	1,1	1,1	1,3
Ravintolat ja hotellit (7,5 %)	1,8	2,3	3,1	2,5
Muut (7,5 %)	-0,1	0,0	0,0	1,0

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

VEROKERTYMÄ ENNAKOITUA PIENEMPI VIIME VUONNA

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2018		2019		12 kk	2018	Ennuste 2/2018	
	Lok	Mar	Jou	Tam			2018	2019
Valtion ja kuntien verotulot ¹⁾	4,7	-1,6	7,8	4,0	0,5 ¹⁾	2,0	2,4	3,5
- välittömät verot	-1,7	-0,9	52,2	1,9	-1,4 ²⁾	0,7	1,8	4,0
- välilliset verot	14,7	-2,5	-0,7	6,8	2,8 ²⁾	3,5	3,2	3,0
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	3,6	3,5	4,2		3,2 ²⁾	1,1	1,5	1,5
Valtiontalous, mrd. euroa								
- tuloylijäämä	-0,8	-0,8			-2,2 ²⁾	-2,9	-1,5	-2,0
Budjettitalouden velka, mrd. eur	104,2	105,3	105,0	105,0		105	107	109

¹⁾ 12 kuukauden liukuva summa, mrd. euroa. ²⁾ 12 kuukauden liukuva summa, %.

Lähteet: Tilastokeskus, Verohallinto ja Valtiokonttori.

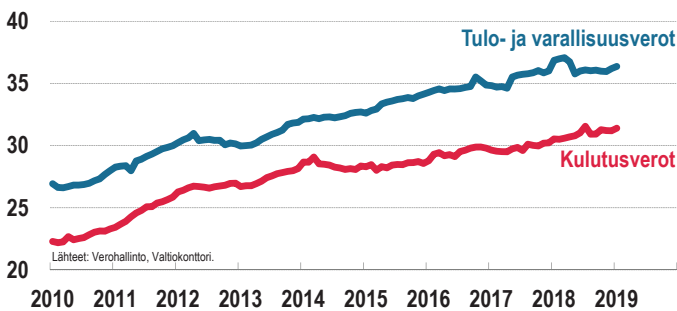
Tuloveron tuoton kasvu vaisua

Kulutusverot tuottivat hyvin

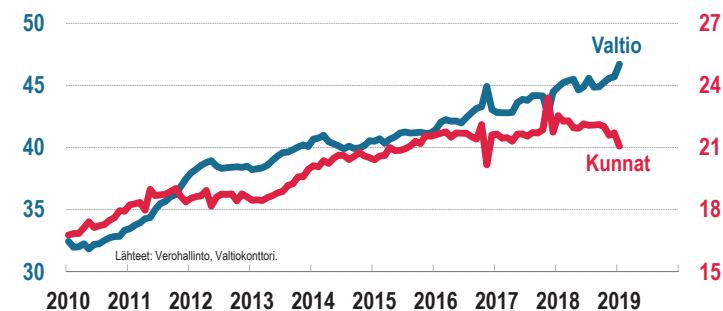
Kuntatalouden rahoitusasema heikkeni runsaat 1 mrd. euroa

VM alensi kuluvan vuoden verotuloarviota

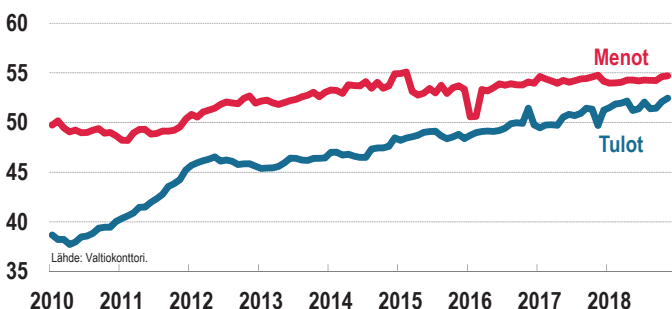
Välittömän ja välillisen veron tuotto, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Verohallinnon tilastojen mukaan valtion ja kuntien verojen kassakertymä kasvoi viime vuonna vaatimattomat 0,5 prosenttia.

Kotitalouksien palkka- ja sosiaalietuuksien veromenot kasvoivat vajaat 1 prosenttia jääden noin 2 prosenttiyksikköä ennakoidut tulon kasvua vaisummaksi.

Kuntasektorin (kunnat ja kuntayhtymät) ansiotuloista perimät tuloverot (pl. pääoma- ja omaisuusverot) supistuivat 0,7 prosenttia, mutta valtion kassaan niitä kertyi 7 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Valtiontalouteen tuloutuvat kulutusverot (arvonlisä- ja valmisteverot sekä veroluonteiset maksut) kohosivat 3,2 prosenttia, mikä oli noin 1 prosenttiyksikköä kulutuksen kasvua enemmän.

Yhteisövero tuotto putosi 2,5 prosenttia, mutta pääoma- ja omaisuusveroja maksettiin 3,8 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Kansantalouden tilipidon viime vuoden ennakkolliset veroluvut julkaistaan maaliskuussa. Tällöin em. kassapohjaiset kertymät muunnetaan suoriteperusteisiksi

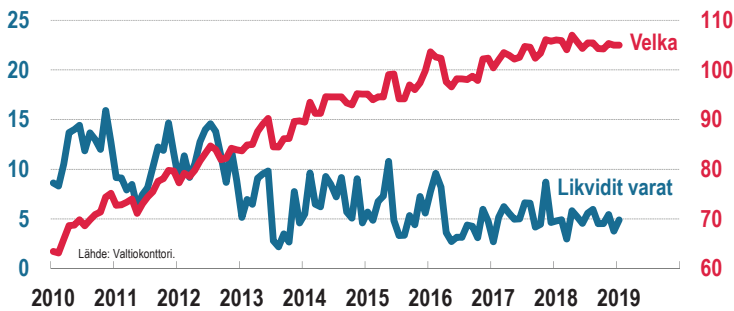
Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien volyymi (% ed. vuodesta)

	2017*		2018*			Qt/ Qt-1 ¹⁾	2017* I-IV	Ennuste 2/2018	
	III	IV	I	II	III			2018	2019
Julkinen kulutus	2,3	-3,0	2,3	1,6	0,8	0,3	-0,5	0,7	0,9
Julkkiset investoinnit	1,5	1,1	0,7	4,8	4,2	0,3	1,8	3,6	3,5

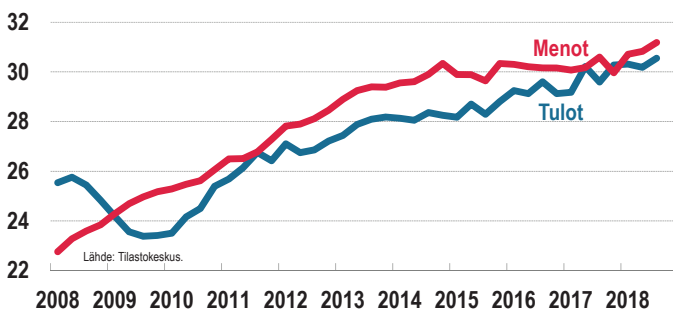
¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. vuodesta.

Lähde: Tilastokeskus.

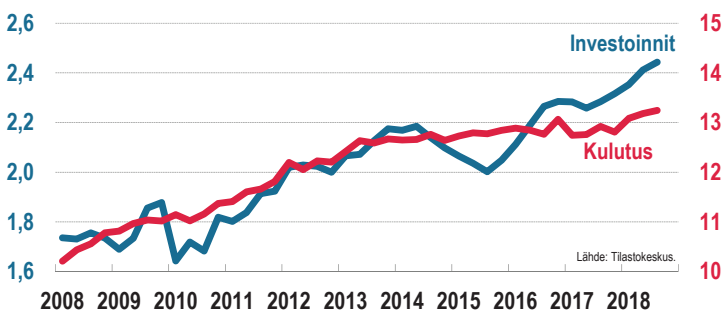
Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

mm. arvolisäveron ja kotitalouksien ansiotulo- ja luovutusvoittoverojen osalta (ts. tilinpidossa kassakertymiä korjataan veronmaksun tilitysviiveellä).

Tammikuun kassakertymä toi pientä pirstystä muutoin niin mollivoittoiseen verotulokehitykseen. Helmikuun luvut julkaistaan maaliskuussa ja suoriteperusteinen luovutusvoittoverojen lopullinen määrä tarkentuu kesään mennessä.

Viime vuonna verotulojen heikko kehitys kasvatti kuntatalouden rahoitusvajetta. Tilastokeskuksen kokoamien ennakkollisten tilinpäätöstietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien vuosikate supistui viime vuonna peräti 1,2 mrd. euroa ja paikallishallinnon lainakanta kasvoi lähes saman verran 20,5 mrd. euroon. Kuntasektorin menot kohosivat yli 3 prosenttia ja verotulot sekä valtionosuudet supistuivat 0,5 prosenttia.

Valtiovarainministeriön tuoreimmassa ennusteessa kuluvan vuoden verokertymä jää syksyn ennustetta pienemmäksi. Hallituksen I-lisätalousarvioesityksessä verotuloarviota pudotettiin nettomääräisesti 150 milj. euroa. Budjetin menoarviota korotettiin runsaat 70 milj. euroa, joten valtion nettolainanottotarve nousi 225 milj. euroa 1,9 mrd. euroon.

Yhteenveto talousennusteista

Talousennusteet vuodelle 2018 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 18.09.	PT 11.09.	PTT 13.09.	SP 18.12.	VM 17.12.	HB 07.11.	Nordea 28.01.	OP 25.01.	Danske 18.12.	Komissio 08.11.	Med	Min	Max
Bkt	2,8	2,7	2,6	2,7	2,5	2,5	2,3	2,4	2,3	2,9	2,6	2,3	2,9
Tuonti	1,7	3,1	2,5	2,7	2,5	1,9	2,9	3,0	2,5	3,2	2,6	1,7	3,2
Vienti	2,3	3,5	3,5	3,3	3,5	2,5	0,9	1,7	1,1	4,2	2,9	0,9	4,2
Kulutus	1,6	1,8	1,9	..	1,1	2,0	..	1,4	1,7	..	1,7	1,1	2,0
- yksityinen	2,0	2,4	2,0	1,9	1,0	2,1	0,9	1,3	1,5	2,4	2,0	0,9	2,4
- julkinen	0,7	0,5	1,5	2,6	1,4	1,5	1,6	1,5	2,0	2,2	1,5	0,5	2,6
Investoinnit (SP: yksit. inv.)	3,9	3,9	3,0	3,7	2,5	3,3	1,9	3,0	2,5	4,1	3,2	1,9	4,1
Varastojen muutos (kontr.)	0,0	0,1	1,0	-0,2	0,1	-0,2	1,0
Kokonaiskysyntä	2,2	2,8	2,3	2,3	2,2	2,8
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,1	1,1	1,4	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,4
Työttömyysaste, %	7,7	7,6	7,5	7,6	7,5	7,5	7,4	7,4	7,5	7,8	7,5	7,4	7,8
Ansiotaso	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	..	1,9	1,8	1,9
Teoll.tuotanto (HB: arvonlisäys)	4,0	3,5	2,2	4,0	3,8	2,2	4,0
Vaihtotase / bkt, %	0,5	..	0,4	-0,9	-0,3	-1,0	-1,3	-1,4	-0,9	0,7	-0,9	-1,4	0,7

Talousennusteet vuodelle 2019 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 18.09.	PT 11.09.	PTT 13.09.	SP 18.12.	VM 17.12.	HB 07.11.	Nordea 28.01.	OP 25.01.	Danske 18.12.	Komissio 08.11.	Med	Min	Max
Bkt	2,2	2,3	2,4	1,9	1,5	1,9	1,5	1,6	1,7	2,2	1,9	1,5	2,4
Tuonti	2,0	3,2	3,5	2,7	2,3	2,6	2,8	2,8	2,3	3,1	2,8	2,0	3,5
Vienti	3,6	4,8	4,5	3,5	3,1	3,0	2,6	2,5	2,5	3,9	3,3	2,5	4,8
Kulutus	1,6	1,6	1,6	..	1,2	1,8	..	1,9	1,3	..	1,6	1,2	1,9
- yksityinen	1,8	2,1	1,7	2,3	1,6	1,9	1,0	2,0	1,6	2,1	1,9	1,0	2,3
- julkinen	0,9	0,3	1,2	-0,1	0,4	1,5	0,2	1,5	0,5	2,2	0,7	-0,1	2,2
Investoinnit (SP: yksit. inv.)	1,5	3,0	3,5	2,3	-0,1	1,5	0,0	2,0	1,5	2,2	1,8	-0,1	3,5
Varastojen muutos (kontr.)	0,0	0,0	1,0	-0,3	0,0	-0,3	1,0
Kokonaiskysyntä	2,2	2,6	1,6	2,2	1,6	2,6
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,4	1,4	2,0	1,3	1,4	1,5	1,2	1,4	1,5	1,6	1,4	1,2	2,0
Työttömyysaste, %	7,4	7,4	7,0	7,2	6,9	7,2	6,5	6,5	7,0	7,2	7,1	6,5	7,4
Ansiotaso	2,3	2,5	2,5	2,4	2,7	2,3	2,5	2,5	2,5	..	2,5	2,3	2,7
Teoll.tuotanto (HB: arvonlisäys)	3,3	2,5	2,5	2,0	2,5	2,0	3,3
Vaihtotase / bkt, %	1,4	..	0,6	0,0	0,0	0,3	-0,8	-1,5	-0,4	1,1	0,0	-1,5	1,4

Talousennusteet vuodelle 2020 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 18.09.	PT	PTT	SP 18.12.	VM 17.12.	HB 07.11.	Nordea 28.01.	OP 25.01.	Danske 18.12.	Komissio 08.11.	Med	Min	Max
Bkt	1,6			1,7	1,3	1,2	1,0	0,8	1,5	1,9	1,4	0,8	1,9
Tuonti	2,4			2,6	2,1	0,2	2,7	1,5	1,5	2,8	2,3	0,2	2,8
Vienti	2,5			3,1	2,6	0,0	2,5	0,7	2,0	3,6	2,5	0,0	3,6
Kulutus	1,3			..	1,1	1,2	..	1,2	1,1	..	1,2	1,1	1,3
- yksityinen	1,6			1,6	1,4	1,5	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,2	1,6
- julkinen	0,5			0,9	0,5	0,5	1,5	1,0	0,5	2,2	0,7	0,5	2,2
Investoinnit (SP: yksit. inv.)	2,7			2,3	1,2	0,1	0,3	1,0	2,0	1,8	1,5	0,1	2,7
Varastojen muutos (kontr.)	0,0			0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,0
Kokonaiskysyntä	1,9			..	1,4	1,7	1,4	1,9
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,8			1,5	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,8	1,6	1,5	1,8
Työttömyysaste, %	7,1			7,1	6,7	7,1	6,3	6,5	6,9	6,9	6,9	6,3	7,1
Ansiotaso	2,9			2,7	3,0	2,6	2,7	2,5	2,5	..	2,7	2,5	3,0
Teoll.tuotanto (HB: arvonlisäys)	2,6			..	1,6	-0,5	2,0	1,8	-0,5	2,6
Vaihtotase / bkt, %	1,7			0,1	0,3	0,4	-0,4	-1,7	-0,2	1,6	0,2	-1,7	1,7

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

**The Research Institute
of the Finnish Economy**

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki

